

Tajā warbuht atradisees ari tas noslehpums, las speesch behnus buht par nepateizigeem pret faweeem audsinatajeem.
Dascham tehwam ar mahti iſilſees warbuht dihwaini un nesaprotami, la audſinachanā — til neeziqā leetā — (ari schabdas domas wehl walda pee daudseem) waretu ſlehptees til leela wara un eſpaids uſ wiſu zilwela dſhwi, wiſeem wiſa darbeem. Wehl nesaprotamata un ſchaubigola ia iſilſees teem wezaleem, kui jau ſatſa wiſu eſot darijuschi deht labos un pedagogiſtas audſinachanā un tomehr audſinomais ne- eſot iſdeweegs.

To eewehrojot, eestatistimees audsinaaschanā d'slat,
warbuht tur eeraudfisim lahdū neegiinu, kuru lihds schim ne-
bijam ne tsilai eewehrojuschi, bet pat ne-eedomajamees, la
tahds powisam woretu buht.

Peemineschu wišpirms kahdu audſinaschanas vreelfschtegi, turam ſapat ſā audſinaschanai ir ſawa ſpehja pee zilwela rafſtura nodibinaſchanas. Bihna ar audſinaschanu

ta beeschi ween teek no pehdejäas pahriwareta un pasuhd; bet tas jau atlal nahk muhsu audsinaschanai par labu. Naw reti, sinams, ari preteji gadijumi, tur schi spehja reisem nem wirsroku ari par audsinaschanu un jo beeschaki tas noteek tur, tur pehdejä ir pawirscha un noladiga. Täpehz tad ari runajot par audsinaschanu negrabeju atstaht bes eevehribas ari to, jo — ja tilai nemaldoš — schi spehja buhru taisni ta, kuru beeschi ween apsikmejam ar wahrdi „listenis“. Sinatne turpretim to dehwé par „e d s i m t i b a s f p e h l u“. Sem ta saprotamas wifas tas zilwelu karastera, la labas, ta ari fliftas ihpaschibas, suras tas mantojis waj nu taisni no saweem wezaleem, waj ari pahri par teem no wina ograleem preeschgahjeem. Ka tahdas teesham war pahreet no weenas pa-audses us otru, tas naw noleedsams, bet nebuhtu ari tuhdot alli japeenem, la wisu launu un fliltu zilwelu w i s i behrni war buht tilai kauni un flitti zilweli. Taisniba, dauds peedfishwojumu mahza, la abhols no abheles tahlu nelrichtot, bet tee wehl nebuht nenoleeds, la pree labeem apstahlsteem, labas audsinaschanas ari no fliftas abheles abhols war aksripot tahlu jo tahlu. Ultiemeet tilai nepraschai un negodigai mahtei tas behrninu, usitzeet ta audsinaschanu streetnai un sypraftigai audsinatajai, — juhs redseer, la schis gaiditals taundaris un netillis drihsak iswehrtises par streetnu un godigu wihru waj seewu, nela par no „listena nolemt“ laundari. Zilwahja un nespbehziga schi pate eedomata listena spehja, to jau peerahda ari tee daudslahrtjeepeedfishwojumi, la ne wisu gorigu un streetnu wezaku behrni ir weenmehr streetni un labi zilweli.

Daudi leelalu lomu pee zilwesu labeem un launeem
„litteneem“ spehle aufsinafschana.

Pirms darbs sahtis, satris daritais apdomā ta mehrki. Tas jau eepreelsch pahedomā un apšver, ko grib panahst un kahds buhtu tas wisihsalais zeljsch preelsch gaibameem panahlumeem un tad tikai tas kuras pēc darba. Tas pats buhtu salams ari par audzinatānu, ja to usſlatam par darbu. Ari te wajadsetu satram audzinatajam jau eepreelsch sawai audzinatānas darbibai spraust sahdu finamu mehrki. Jo wairak tas buhtu wajadīgs tadeht, ka schin darbam war un patezībā ari teek sprausts til dauds daschadu un it labi stanoschū mehrku, ja teescham gruhti nahlas iſwehletees, lursch no teem buhtu tas labalais — tas iſtāis. Daschi wezali grib, lai behrni palistu arween teem pallaufigi un ar patezību atmalsatu tas puhles, luras tee ne-efot taupijuschi behrnius audzinajot. Kahds zits tehīs ruhpejos atsal tikai par to, lai sawus behrnius dabutu tik tablu, ja tos nespēstu nefahdas leekas raiſes un baschas uſlura debt. Treschais un zeturtais atsal ūtās

titai us to, lai no winu behrneem ifaugtu kreetni, godigi, padewigi un deewbiijgi sadishwes lozeffi, kuri taufas un tijibas aisslahwji u. t. t.

Sara Deeneste.

No. 21. Winter.

III.

Turpinaschu sawu raksu ar tās deenas rihtu, kur jauneli atwadas no saivas tehwu mahjas, kur nahlas greuhli asaras aisturet, kur prom brauzot til schehli, ol zil schehli ussfatit latru lehtinu, latru kozinu, latru tihruma malinu. Ut wifim schim weetinam saista tak jauna fareiwa fredi zil dascha mihla, jaula atmina, no mahjas atslaheteem mihtajeem, wezaleem, bradyleem, mahsam, lihgawinas jau nemas nerunajot!

Tuwat's vilsehita nonahzis, jaunais saldats top phee-weenots pullam zitu few libdsigu beedru, un dadas us dsesszela peestahnti. Wehl rokas speedees, wehl apkam-peens, wehl pahra mielu aju skata ismaina ar teem, kuri jaunekli pawadijuschi un jauneklis dadas prom no neschehligā twaika lumela rauts. — Ja jau tam mas war buht lahma nelahda apmeerinaschana, tad ta parahdas to simtu beedru weida, kuri dadas tāpat lā winsch us sweschumu, kureem tilspat gruhti sekirtees, kā winam.

Nonahlusches sawā yulka jaunos saldatus wispirms
suhta us pirti, tad apslata chysti un isdala pa rotam, tur
nu latris dabun mundeeru. Katram teek eerahdita sawa
gulta, saws flapits, latris dabun sawu plinti, luras
numurs jasin no galwas. — Kā plinte, tā ari wisas
isdotās drehbes un zitas leetas leetas eeraksta fewisckā
grahmatā, lura pefishmē ari wisas noudas sumas, lo
saldatam isbod, neisnemot ari noudas suhtijumus, luras
saldatis dabun no mahjam. — Schi grahamatina janebsā
saldatam weenmehr lihds, jo ta tam ispilda wisu dolu-
mentu weetu, tā peem. tur peerakslits waheds, uswaheds,
wezums, dīsimtene, tīziba, sahrtā, amats luru mahs, isglib-
tibas teesibas u. t. t.

Tiklihs jaunee saldati drusku eerihlojuschees un ar sawu apkahrtni zif nezik apreduschi, sahlas winu mahziba. Schim noluhlam israuga lotra rotā 6—8 wišattapigalos un isweizigalos wezus saldatas, lukeem nu sawi jaunee beedri jamahza. Wispirms:

1) Saldata wis pahrejee us dew umi.*)

Likumu panti, pehz kureem mahja, feloshee:
„Saldats, sa ari wißpahr kafirs lareiwis ir Keisara un
tehwijas deenestneels un winu aisslahwis no ahrejoom un
eelscheejem eenaidneeleem. Katram foreinim wajaga buht
godigam, neaprobeschoti padewigam Keisaram un tehwijai,
pateefam, bes pretrunas slausit preelschneeleem, buht duh-
schigam laujas un pazeetigi panest wiſas gruhtibas, kreas
pa laifam naw isbehgamas; doto swerhestu, sa wiſu scho-
labo ihpaschibu pamatu isplibit fwehti un pilnigi. — Sal-
datam stingri lara disziplinas jaispilda. Wiſi deenesta us-
dewumi, sa fronta, ta salmeezibas darbos tam jaispilda
weenlihdfigi labi. Wiſu, las soldatam jaſti, tam jaſi-
mahjas ſawā pirmā deenesta gadā. — Wiſas ſawās waſ-
dibas soldatam jagreeschab weenmehr pee ſawā pirmā
preelschneela (непосредственный начальник). ſawās
privatleetsas, las neatteezas jaſtī ū deenesta jautajumeem,
tas war ari greestees pee ſawā rotas komandeera, bet ne-
zitadi, sa ar ſawū pirmo preelschneelu, t. i. apalſchoſegeeru

“Уставъ внутренней службы въ пѣхотныхъ войскахъ.”

ſtau. — Slimibas tam aisleegts lä neka flehpt. Tillihds tam los lait, winam tuhlin jatejz sawam pirmajam po- wehlneekam. Bes atvehles tam naw brihw no kasarmas tur aiseet. — Käram apalchakareiwim wajaga par to ruhpetees, ka winam ari aherrus kasarmam weenmehr labb un pathikams (добрый, молодцоватый) issflats. Goda parahdischanas nosagijumi wirsneekeem un generakeem tam jaispilda uj smalkalo. Uj eelam smehkeshana apalchakareiwimeem aisleegta.

Atrodotees ahrypus kasarmas saltatam jauswēdās pēslahjigi, naw jaapeedserās, ja buht laipnam pret personam is publikas, naw jaeemaisfās zitū kildās, naw jaapeadalās pēstāndaleem, lauschu fabruhīmeschanās waj zitām lahdām eelu nekahitbam, ja labds no polizijas eerehdneem greechās pē wina deht palihdsibas, tad saldatam wajadfigs ispildit pēhj sawa fareinwa usdewuma.

Wispahri satram saldatam ja-apdomā, ta pebz tam,
ta wiensch usturas tur, tur wina preelschneeki wiwu nerei,
pebz tam apspreedis ne til ween wiuu, bet ari to pulsu
kura wiensch deen un kura mundeeru wiensch wallā. —
Dabujuscam kahdu nebuht pawehli waj pessihmi, saldatam
japasino losarmā yahnahluscam tuhlin sawam pirmajam
teescham preelschneekam. — Isdotās frona leetas, ta ari
eerozi, saldats nodod sawam teescham preelschneekam, dode-
tees us lasareti, waj ari brauzot otwatinajumā. Bes sawa
rotas komandeera parakšia tas nedrihyst turet grahamatas,
kahda fatura tas ari nebuhtu.

Liehtvas un tagtrivis jau opaitecutelejsem jaec-
wehro feloshee nofazjumi: a) no rihta uszelotes ustalisi
valles, ismert mundane ufnallos ugnies, foneas.

gultu, ispuzet mundeera uswally, nopyzet knopes, silnas un sahbakus, islahpit wiſu, las saplihſis, apflatit un ap-
tihrit sawu plinti; nomasgat gihmi, rokas, laſlu, ismasgat
azis un noſlauzites weenigi tilat sawā dweeli, iſſlalet
muti, ſakemmet matus un tad, Deewu peeluhquschem,
ſtahtees preelfchā ſawas nodakas preelfchneekam; b) pitū
eet ne masal là 2 reis mehneci, meesas welu mainit ne
retak là ſatru nedelu; wasarā peldetees no preelfchneekibas
noteiktaſ weetāſ; c) lahjas turet tihras, nomasgat winas
pehz eespehjas beeschi iſtabas uhdenti, ſewiſchki karſta laiſſ
un ari pehz eespehjas beeschi mainit autus. Kà lahju, ià
art rotu pitſtu nageem jabuht weenmehr ihſi nogreſteem;
d) mateem jabuht weenmehr ihſi nogreſteem, ſatru deenu
tee jakemmè ar kemmi. Bahrdai wajaga ari buht iſkem-
metai un las winu neaudsé, tam wajaga buht weenmehr
labi noſluhtam; e) weku newajaga ilgi wallat un mitru
newilkt mugurā, là ari neaut mitrus autus. — Welu nañ
brihw ſafarmās eelschā ſchahvet, bet iſlahrt noteiktaſ
weetāſ; f) drehbes wajaga walkat usmanigi un laiſſ ſa-
lahpit. Ŝewiſchka usmaniba japeegreeſch apaweeim;
g) madrazi, ſeena maifu, kifeni un gultaſ drehbes turet ween-
mehr tihras, iſſlapejot un iſwehdijot winas reiſi nedelu.
Sem gultaſ maifa neka neglabat un gultaſ apalſchu ween-
mehr iſſlauzit; h) pehz munſtura mahzibam, ſewiſchki wo-
ſarā, ismasgat azis ar tihru uhdenti un pehz plintes pujo-
ſchonas nomasgat roſas ar ſeepem.

2) Saldu eewetoschana lasarmas.

Ja lasarmäss naw eerihlotas brütschlas (napu), bei eegahdatas gultas preelsch satra saldu, tad likums nafala, zit ween ic eespehjams eewebröt feloschos nosojumus: a) gultas eerihlot id, ka gar satru gultu, wai arigat diwäm, kopä sagruhläm, buhtu fwabads gelinsch; b) jo telpas to atlaui, tad apalßchofizeeru gultas ja-atschir na zitu saldu gultam zaur ihpachu dehbu seenu. Feldweberku gultas weetas wisadä siacä ja-atschir schahdejadi, jo ween minus newar gemeetot fernischas telväs. Ni far-

29. augustā fasneeda sawu augstakā pālahpi ar 25 semes
gruhdeeneem. Jau pehz pirmajiem gruhdeeneem dauds sah-
dšbu eedsfīhwotaju atstāhja savas buhdas un nometas vi-
tahdu pālalnu, sahdas 100 pehdas pahri juhreas līhmenim.
29. augustā gruhdeens bija tik stiprs, ka bīodas noležja
no galdeem, pulsfreni nokrita no seenam un zilwelki, tas
ahrā atradās, nogahsas gar semi. Bīši nu bedga us pā-
lalnu un tad pahri stundas wehlak domajās puslīdz
droshibā, tad eeraudsīja, ka no juhreas ūrga ahtrumā tuvojās
tahda 30 pehdas augsta un diivi juhdes plata banga.
Minuti preelsch tam, eelam sahdscha bija fasneegta, pehz
tahda jauna gruhdeena slajumā atwehras breesmiga plāsa,
kura milsu banga wareja eegahī datu sawu uhdenu, tā
ka sahdscha likās tīglahbta no droshā posta. Paīsums un
behgums nu feloja weens otram il pehz 5 minutem, bei nevis
il pehz 4 stundam, tā tas ir parasts. Nahloschās 5 stundā
notīla wairak wāj masak stipri gruhdeeni, kuri apgrahī
ehfas un leelus lokus falausīja tā ūslus. Tā tā wīse
apgabals wahji apdīhwots, tad semes trihze wairak poslu
padarijuse pee paschas semes un mescheem, nelā zilweleem,
no kureem laislam neweens nesaudeja dīshnibū. Trihze
seltratschus semes gruhdeens issweeda ahrā is testim un
tee atplehta azis, eeraudsīdami eseru, tīfī nu pat tā
bijā iszehlees. Semes trihze isplāhtijusēs wišmais
50 kvadratjuhbēm un tahlat pret wakareem ešot padar-
juse tahdu postu, tā ne krasimalu, ne tuvejās salas newato
pasībt, jo tās tagad pa leelai dafai opslahi uhdens. Ari
pascha Eliaslatna isslats gluschi pāhrvehrtees.

Sibumi

Semes tribzes Atlaſķā. Par semes tribzem, tuhlit naļk prahītā larstas semes, kur parasti domat tāhdas dabas parahdibas. Bet nu ir ari ugunskalni ap semies deenividu polu un šā tuhlit redzēsim ari Atlaſķā, kura ari veeder pee aukstālā semem, tāpat šā Sibirijs pusfala Kamtschatka, kur ari ir ugunskalni. Weens no augstāleem salneem Atlaſķā ir Eliaskalns, kura dzeemuli 1897. g. 31. jūlijā uſkāppa Savojas prinčis Luidschis. Scho apgabalu wina atradeņa Kuhla laikā baidījās šā wulkanisku; tagad tur atskai bija stipra wulkaniska darbiba, kura

No Druweenas apgabala. Dselsszeli weizina fatiksmi, turibu un ißglihtibu. Ikweena dselsszela buhwe muhsu dsimtene tapehz top ar ilgoschanos gaidita un dñihwi pahtrunata. Weens no dselsszela sagaida schahdu labumu, otrs atkal zitadu. Buhwejamais Walkas-Stulmanu dselsszelch nodarbina daudsu prahthus. Ari Druweenai schis dselsszelch buhs par svehtiibu, lai gan tuvala stazija, Beswaine, no mums werstes 20 aistatu. Buhdami dselsszeiu fina gluschi neislutinati, mehs jau ari par til aistatu dselsszelu preezajamees, bet muhsu preeli tagad dauds leelaki, jo israhdas, ta Salazes-Smiltenes linija tils pagarinata un ees zaur Ramlu, Druweenu un Krauktu pagastu.

Midsemē no 15.—22. septembrim ar mutes sehrgu
faslima 2 leelopi, ar trašumu 3 gowis un 7 suni, kue
wiss nesprabag.

No Mas-Salazes. Weeteja Labdaribas beedribas sem tagadejeem apstahleem newareja turpinat sawu gaitu, ladeht mehs nodomajām atwehrt Sadraudsgo beedribu, kuras statuti jau gada sahsumā apstiprinati. Tilai nejūnais kahdeem eemesleem par Sadraudsgo beedribu un tād darbibu nesas naw dīrdams. Waj tad ta buhs no fawas aismigusčas mahfas ari apmeegojuſes? Domaju, la sen laiks sahlt darbotees. Wismas no sahsuma las labs zēramis, jo weza paruna fala: „jauna flota tihri flausa!“ — **Mas-Salazes** meestinsch tagad war lepotees ar sawu slalto pagahjuſchā gadā pahbuhweto pagasta namu, tuseč telpu finā pahřneeds wifus Walmeeras aprinka pagasta namus. Weeniga nelaime tilai ta, la pagasta namis atrodas weenā pagasta galā, tā ka otra pagasta gala eedſhwotajeem lihds pagasta namam nahlas mehrit pahri par 20 werstem.

Jaunpils (Vidzemē) pareisīgīgo draudse otrdei
5. oktobrī svinēja savā wežā flosotaja P. Wihtola lgo
50 gadu amata jubilejas svinību. Tā sa P. Wihtola
tehns dauds puhlejies attīstības labā, tad par scheem ju-
bilejas svinību plāšķakas īnas pasneegsim nahloščā
numurā.

Straupes Labdaribas beedriba, tura, ta mums fino, ihsti spartigi riħlojas, 21. nowembri fariħlofshot teatru is-rahbi, turaei israudfitas drama „Saudets gods“ un jo fu ludsele „Uſ paweħli jaſtaħbz“. 5. dezembru min. Labdaribas beedriba aitħol fariħlofshot basar. Attikums nahlfshot par labu sahdeem Leel-Straupes apdegħu ħ-cheem. P.

Wez-Kalxawā 30. septembra tirġi starp saħħdu desineela puixi un saħħu jitu puixi iżżeher lees striħdus par rekklinu. Schà striħda kċċas deemieħi b'reeħmigas. Fej-

reheinu. Scha striha telas deemischehl breesmigas. Gelai sumā desineela putis pa kehris mafas pagali un ar to ta pretineekam svehlis pa galwu, fa tas us weetas bijis pagalam. —sch.

Deo Wez-Peebalgas. Bentiga Wez-Peebalgas
Labbdaribas beedribia isrihlo satra mehnescia pirmā sveht
deenā jautajumu isslaaidroschanas un preelschafijumu wa-
tarus. Tahds wakars bija ari pagabhuschā mehnesci. Bij
soliti trihs preelschnefumi, bet deesin kahdu eemeslu deht
nolasija tilai diwus: A. lgs — phiklas sinas par dsimt-
buhschanas atzelshchanu pee Latweescheem un S. lgs —
par behrnu tsumislo audsinaschanu. Publita bija eeradu-
ses deesgan leela mehdā. — Pebz preelschafijumeem beedr-
sarihloja jautribas walaru. — r —

Dro Adleenas. Pee mums sen bija sajuhtam
stolas telpu truhkums. Lai gan wežā skola jau diwi reisē
bija paplašchinata, tomehr wina waits neapmeerina sch
laila stolas prasibū, jo laika sobs to weetu weetam bije
tā sabovajjis, la ta pat nespehja masinos aissstahwet pre
llimatisleem eespaideem. Schis truhkums ari eevehrot
no muhsu pagasta aissstahwjeem, kuri scha gada 2. oktoabr
nolehma zelt jaunu stolas ehlu. Jaunai stolas ehlae ja
buht 18 afis garam, 7 afis platam diwstahwu almin
muhra namam. Wežā stolas ehla atstahjama preelsch lop
ehdinashanas eetaises, la ari daschadām darbaizam. Mah
zibas programma pehz daschū domam paplašchinama, pah
wehrscht tagadejo weenklasejo Tautas Apgaismoschanas
ministrijas skolu par dirkslašin

No Adleenas. Rudens tumischam un garan
naltim eestahjotes muhs sahl apzeemot nepatihsami wee
— garnadschi. — Ta nalti no 9. us 10. septembri sche
jeenes P. mahju sainneekam nosagis resp. pahrmihits
— no ganibam sirgs, apmehram 80 rbl. wehrtibā un t
weetā atstahits no 5 rbl. wehrtibā, bet ari „eemihtais
sirgs israhdijses par sagtu, jo drihs ween ta ihpaschneef
— sahds kahrsdabas pagasta masgruntneefs bjis slacht un
aiswedis sawu ihpaschumu. — Otra sahdsiba isdarit
schejeenes „Swelu“ krogā, pascham krogsineekam mahja
ne-efot. Sagti eelaususchees siedelā, islausdam i sem dur
wim pamatu, un tur aissuhguschi wahgōs kehvi, surai an
kumelsch gahjis libdī; pehz tam atslehguschi ar palaltaisi
tām atslehgam lehti un pograba burvis, no tureenes is
nesuschi daschadas mantas — starp zitu ari weenu suru
alus un ta peetaissiuschi kreetnu wesumu un aisbraukuschi
netrauzeti projam. — Palalmelleschana abejds sahdsiba
qadisjumōs valila bes selmem. O—rs.

No Birschumuischas. Ruhpju pilnā wasarin
jau heidsas. Wiszaur dīrd schehlojamees, ta schogad buh
iazeesh truhkums. It ihpaschi teem semlopjeem, kuri ne
paschlīt razonialas sem, lop waj plawlopibas, bet tisla
gaida no debefs rasas, eenehmumi buhs par treschdali
masali, nela pehrn. Seemas labiba bija puslihds labo
bet wasarais til mas noaudis, ta retti sad. Ta peem
liti bija daudseem janplauj. — Sabeedrigas dīshwe
sind atrodamees teesham noschehlojamā stabwolki. Kau
gan wisam muhsu apwidum usgulees tahds fawads flogs
un nospeesch garigo attibstib, tomehr aplahrtejōs pagastib
redsam zil nezil rofbas. Muhsu wiš dīshwes pahrmaint
ir tilai pahris dejas isrihlojumu, waj nu us kahdas norai
waj riju sulos, isrihloti no privatpersonam ar brihw
ee-eju. Kaut gan sc̄ee isrihlojumini maswehrtigi, tomehr
to isrihtotaji ar atsinibū jaopeemin, jo zitadi mums buh
jadishwo bes nelahdas domu ishmainas. Ne jausmas nar
pee mums no ta dīshwibas pilnā gara, kusch zitur rad
rofsgu fazensibū pahrspreest un saprast daschados fadshwes
jautajumus. Sweišchi wiš gara baudijumi, kutes do
finatnes un mahlflas peelopschana. Pa leelakai daka
muhs apzeemo tās lapas, kucam „liste bes idejām“ — be
ari schim apstahllim ir faws zehlonis. Neisam mums up
nahf lahrunis pameelotees ar dseedaschanu, bet drīhs roda
ari pret to apatijs, jo wina teel pasneegta mums tila
waj weenigi par dejas aisdaru. Ta ari issgahjuschā pawaſan
lahda dofa no muhsu pagasta jaunas pa-audses tila pul
zinata us ta faulteem „lopigeeem mehrkeem“. Lahdi sche
lopigee mehrki, us kureem bija nodomats wadit jauno pa
audji, mums wehl deemschehl now isdeweess sagoldit, i
tillo „Lihgo Sabniti“ bija isdseedats, wiſa wesela muž
alus Zahau naſti isderta, no „lopigaleem mehrkeem“
wairi ne ost, ne smeket. Waj newaretu lahdi spirgtai
wehji uspurinat muhsu eefnauduscho buhſchanu?

No Jurjewas. Nelas pafaulē naw pastahwigs, t
dſimſt, te mirſt. Tas jaſala deemſchel par muhſu ſche
jeenes lebteem puſdee naſ gaſeem. Behrngaſ
ſche nodibinajās komiteja, kura ſew ſprauda par mehſ
eeriſlot preelſch univerſitatis ſtudenteem lehtu ehdeennamu
Nodoms drihs tila iſwets galā: tila ſameſta wajadſig
nauda un ſadahwatas daschdaschadas leetas preelſch rowj
un ehdamām ſahlem un „leeta gahja wakū”, fā rāhdijās
ar labeem panahkumeem. Bet tilpat peepeschi, fā ta zehlā
ta ari nosuba no ſtatuiwes: ſhogad mehſ welti gaidan
uſ puſdeenaſ galbu atſlahſchanu, par to ari it nelaſ na
dſirdams. Nu, jaehd atlal ſatram, fur naudas mals t
atwehl. Ir jau ſche deesgan ehdeennamu, bet lahdil ſtu
ehdeens lehts, tur tas nau boudams, fur dahrgs — tu
mals netauj eet. Paſchu ſtudentu eeriſlotais ehdeeni
nams ſpehj apmeerinat wiſaugſtatais 250 perſonaſ pa
deenu, tas teek ſreetni wadiſ, dod weſeligus, garſchigu
un lehtus (20 ſap. par puſdeenu) ehdeenus, bet ſaiſtis a
weenu launumu. Telpas ir masas un tadehl ne re
ſtundam ilgi jaigaſa, ſamehr war peetilt pee ehdeena u
weetas un ſatram wiſ laiſ ſeatlañ til ilgi gaidit. Pri
wati ehdeenu namı, ſuri iſeet uſ pelau, wiſ-augſtinajuſch
weetweetam zenaſ, un launā nemt to ari wiſ newar, j
pahrtiſlas lihdſeklu zenaſ ſhogad ir atlal zehlufchās. Wiſ
labak wehl eet daschām ſtudentu ſabeedribam, kuras lee
iſgatawar ehdeenus preelſch ſaweeem beedreem ſabeedribam
telpas waj nu no aptelfnes, waj algotas kehſchās. Be
tur atlal ziteem naw atlants peedalitees. Gaidifim u
labaleem laiſeem, tas ſin fogaidifim lahdreis atlal lahd
lehtus puſdeenaſ galdu.

Un neween pusdeenu sinā dascham labam gruhta iſ
tſſchana, ne, — ari d ſi h w o l t u ſinā. Tee ſchoga
palikuschi atkal kreetni dahrgali un talab ar preetlu ja-ap
ſweiz wehſis, la nahloſchu gadu fahls zelt preelſch ſtu登
teem ſo n w i l t u (lopdsihwolli), preelſch lura mehrka ja
efot droſchi 400,000 rbt. Wifſ nu gan tur newares dſihwolli
woi, bet toteef pahejee waris iſwehleeteſ few dſihwolli
pehj patiſas un namu ihpaſchneeli buhs pefpeſti ſawa
taegebiide aueſdug, ſteg-28. ſchukumat mekoniit uſ ſai

tagadejās augstās zēnas strūhwet mākenit uſ leju. — dd —
No Sezes. Dīshwiba un nahwe, zil tās neschikrmas. Dīshwi radijumi pasaule rodas un iſnihilist lā vilti besgala pasaules oleanā. Bīlweli ir lā lapas, las salo, te wiſt un nobahle. Neweens nesina, zil ilgs vēta muhſis. Neweens, lā Sengreku gudrais teiza, na vreelsh faras nahwes par laimigu ūauzams. Schauschliagu galu dabuiuſchi wairasi Altenwäg vogaſta Kurim

ligu galu dabujuschi wairati Altenawas pagaja Kurimahjas eedſihwotaji 9. oltobra nakti, tad tur paſtrahdat ſchauſchaligs brefmu darbs. Minetās deenas wakarā fahdegt mahjas ehrbegis. Saſtrehjuschee faudis uguni titahl noglahba, la iſtaba nenodega pawiſam. Tomehr, lilišas, ugunij par laupiſumu bija kritischi faimneela ſewar diwām mēltam, jo tās apdeguschas guleja ſawās gultā Šaimneela nelur neredsjeja. Tas ap pullsten septineer wakarā bija aifgabjis us Daugamu murdus lilt. Ta ſwinsch ne-eeradas mahjā, tad faudis gabia wiwu melle Daugaumalā ſtahwoschā buhda bija tulſcha, laiwa ai braukta. Buhdā atradas tilai faimneela laſchols un ahy bija redſami diwi ugunskuri. Schos ugunskurus pahmellejot iſrahdijs, la tee bija ſakrauti us aifinſpelken Šchis apſtahllis modinaja aifdomas, la te nozis brefm darbs. Nu lihki mahjā ari tuvak bija apluhloti, pee ſan

īsrahdijas, ta nelaimigās newis zaur uguni bija dabujus
schas galn, bet zaur ūspānu rošam. Gultas maiji biji
peetezeljuschi ar ūregejuščām ašņim, mahja ažim redzēti
tikai tadebt bija tifuse aīsdedfinata, lai ūspānuvibū
slehytu. Mahja bes nolautas dīsimtas wehl dīshwoja ūsaim
neeka tehws ar otro ūewu un ap 15 gadus wegu meitene
Saimneela deenestneige gulejuse klehti. Neweens nekahd
aīsdomiga troščna ne-efot dīsrdejīs. Tīlai ūsaimneel
tehws ušmodees no duhmeem un ūahzis ūawas manta
glahbt. Iſ ūsaimneeka gala nosuduschi revolweris u
plinte. Atri ūlaibras naudas newareja ūelur atraſts. Klehti
bijā ūalā un atſlehgas nosuduschos. Lihds ūchim ūas
dusčais ūsaimneels wehl now atraſts, tāpat pat noseedi
neekiem, pebz ūureem ruhpigi meli, wehl ūelas now i
finats. — Uſ ūreesmu ūeetu nobrauzis ari prolurors. l.

No Bahtes. Pee mums deemishehl eeveefus
sahba ūoti neglihta parashā — atplehst ūitu ūehstules u
tad ūans ūoschķeret to ūaturu. Saprotaams, ka ne wi
tā ūaro. Ir ari pee mums ūadijai ūaudis ūuri ūiss

to par launa darbu. Sche runa tikai par sahdam mas personam. Israhafim nizinaschanu pret tahdeem „waroneem“, tad ari wineem faschuls duhscha schahdus neglihtus darbus turpinat. Weizinastim labus darbus, so darit mehs wehl daschreis esam weenaldfigi, bet launu nihdesim ar wisu sirdi un prahru. K.

No Ugales. Teatris mums bija „svētīšas putns“. Nesen nu 10. oktobri pēc mums weekojās kahda Rīgas akteeri trupa Wilijs Janson kundses vadībā. Cepastīši nati mehs tilām ar statu lugu „Arestants un vina meita“. Israhde, kura tika sariņkota veetejā bāsnīzās froga telpās, norisinājās gludi. Apmeklēta teatra israhde bija labi. Ar jaunā Ventspils-Tukuma dzelsszela buhwī pēc mums sapluhduschi strādneeli no malu malam. Aci „gaņadschi“, no kureem mehs likds schim nela nesinājam, fahl muhs apzeemot. Nakti no 6. us 7. oktobri A. mahjās peem. nosaga 2 sīrgus un ratus. K.

No Nendas. Nelaime nenahf weena, sala muhsu wezi tehwi, un schahdu pateefbu ari mehs esam peespeestit fajust, it ihpaschi muhsu jauninā, ne us zeeteem pamateem dibinatū, dseedašanas heedriba. Gada eefahlumā mehs preezajamees par heedribas zenteeneem, la wina nodomajuse pasneegt mums jautajumu walarus, wehlejamees laut schahdu walaru n o p e e t n e e gaismas siari isplahtitos neveen tikai libdī jautajumu sahles tschetrām seenam, bet espeestos ari ifkatrā muhsu aplahrtines buhdinā, nestu ari tur gaismu un modinatu muhs no gariga meega, bet schahds preels mums nebija ilgs. Peedishwojam tilai diwus schahdus walarus, no luteem pehdejais jau bija peeteeloschi apmelsets, par sibmi, la mehs protam schahdu nopeetnibus zeenit. Bet te nahza weena „Tibele“ pehz otras — te issula jautajumu walari, te longerts — te preelschneezibas sapulzes, te teatra israhde. — — Pastahwigu telpu truhluna deht, bijām peespeestit sapulzetees te schur, te tur. Ar pateebu libdī schini isleetojām no weeteja muischbas ihpaschneela dahwinatas telpas dseedašanas mehginajumeem. Bet ari tur mehs jutamees là bahrenischi, telpu ne-ehribas deht. Tomehr tatschu bija kur peespeestees. Tagad turpreti — ari schi telpa mums wairs naw. Là tad mehs waran atkal pehz patilshanas apmelset sawus diwus frogus, ustaſit labu „tramiti“, un tad, mahjā ejot, us plata zeka, sem slajas debess, no brihwas fruhts dseedat: „Es slahwu w e n s sche slajumā!“ — — Behdig! Behdig!

L.
Leepaja 13. oktobri plosījās leela wehtra, lura, sā „Lib. Bīg.” ūno, padarijuše dauds posta, sā pilsehtā paschā, tā arī oščā. Apgahstas dauds sehtas, koki nolausti waj ar faknem isgahsti, weetam no mahjam atplehsts brugis un norautas uhdens truhbas. Gelschejā oščā uhdens fahzlas us 21 pehdu un 1 zollu, tā la wifas semalas weetas aiz dselsszeka tilta paħrypluħda. Labs slaitis flihperu tifa arauti no nosiprincipajuma un usdohhti us kraſta.

No Narwas. Igaunu awise „Uus Aleg” ūno se loscho notikumu Narwas aplahrtē. — Barona Stakelberga mesħafargħs lahdā deenā sanahżis l-ldā ar sawu dehlu. Duqmās dehls fagħrafbis no galda degoscho lampu un hweeħid ar to teħwam pa galwu. Lampu sapliksuse un degoschais petrolejs islijis us teħwa dreħhem, lura, ar tuħlit saħħusdas degħi. Mesħfargħs tif siġri apdedi, ja peħz lahdas stundas breesmigas molās islaibis sawu għadu. Nejjilweżigais dehls apzeettinats un nobots teefam.

c) No zītām Kreevijas pufem.

Webstule ir galwas pilseftas. XVI. — Ra
dilonis, muhsu laiku wišwairat isplatītā tautas ūli-
mība, isahrstejamis un lahdejadi tas teik ahrstets, par
to muhsu laikraksts jau wairakkahrt rakstīts. Starp zitu
aistahstiis „Mahjas Weesi” ari ahrsteschanas weids Latvju
sanatorijā, Peterburgas tuvumā. — Nuvat isnahzis oījelas
gada pahrēlats par ūcis sanatorijas pirmā (1898. gada)
vastahweshanu un darbību. Ūcis pahrēlata redsam, la
1898. g. eestahjās sanatorijā 67 slimneeku un iſtahjās 52. —
Pahrēlats nu ari runā par ūchim 52 personam. Bet tad
atklaita 2 personas, kuras sanatorijā fabija pavisam tilai
7 un 9 deenās, kā ari weenu slimneeku, no kura nemareja
ihsiti iſfinat, waj tas jel mas ar diloni ūlimo, tad atleel,
taisnibu salot, tilai 49 personas, pēc kurām sanatorijas
ahrsteschanas darbība nobeigta un kuras gala panahumi
pilnigi pahredzami. — Wišwairat atradās sanatorijā
zilwelē no 16 līdz 40 gabu meži. Tādu bija 68%. —
Rūsa no mīseem ūlmaiseem bīja ūroufci ar diloni maizraf

Tahbu, kuru wezali ari slimojuschi ar diloni, bissa

— Tagvu, tatu wegati ari slimojusjat ar vildni, vju
drusku wairak neka puše no wiseem, tas fanatorijsā restahjās.
— No slimineeleem 30 bija abi plauschi slim, wiseem
ziteem tilai weenas puſes plauschi. — Bazilus atrada nee
82 % no wiseem slimineeleem. Daudseem nebija kruhīs
attihstītas kā peenahkas. Bes vilona slimaja 23 personas
ari ar zitām indewegas. — Baurmehrā atradas latris fa-
natorijsā 95 deegas. — No Icha laiku no 50 vilomeem

natorijā 95 deenas. — Pa scho laiku no 50 jilmeleem peenehmās meesās 41. Wahjali tapa 7. Diwas personas netapa svehtas. — Kas atteegas us to, zil fatis peenehmās meesās, usturedamees sanatorijā, tad isnahd baichdashadi skaiti, no $\frac{1}{2}$ mahrzinas lihds pat 40 mahrzinam. — Lihds ar pilnību peenehmās ori meesās spehbs: fatis slimneeks tapa pat 11% spehzigaks, nekā tur eestabjotees. — Krūhschu apmehrs paleelinajās sanatorijā ustu rotees, par 3 santineteem zaurmehrā paouisam pee 36 personam. Pee 5 slimneleem turpretim krūhschu apmehrs tapa masaks. — Gala spredums par schis sanatorijas ahrstefjanas panahkumeem apmehram schahds: no 49 personam 25 isahrstejas, mar teist, paouisam: jutās fewi loti labi, issuda arī wairak wai masak slimibas sīmies. 14 personas dabuja til labu isslatu, ta winas buhru mārejučhas turet par pilnigi wefeleem, ja ween trehpās nebuhtu useeti druzīm bilona baziņu. Scho 14 personu

starpa peenemšchanās meeſās bija $8\frac{1}{2}$ —40 mahrīmu. Karſtumi un naktis ſweedri nosuda pamifam. Schee ſlimneeli ſpehja greeftees atpakaſt pee ſawa paraſta darba un jadoma, la ſewi ſaudſejot, prahigi dſihwojoi un tahtat ahrſtejotees, tee raps pamifam weſeli, t. i. it kā nemaj agrak ar diſoni nebuhti ſlimojuſchi. — Pee otrās grupas ſlimneelu peeder lahdas 10 personas. Atri ſche ſila eemehtrota laboſchanās, tikai maſala meyra. Meeſās

No alrsemem.

Kara sinas. Is ahresemem mums Dr. K. V. räksla: Nav wehl pagahjuschi nezik mehnieschi, lamehr Höga natureja meera konferenzi un jau Deenwidus-Arteksa plosos asinains karsch, karsch, kura zehlonis weenigt Anglu pab-mehrige semes un felta labricha. Welti bijuschi Buru (laßt Buhru, las nosihme semneels) peedahwajumi, leetu silt schlöhreju teesai preeschä, par labdu eerihlochanu meera konferenju hija spreduuse. Pehdejä nedela nu notifuschas daschas asinainas sadurschanas, kuru pirmeespaids hija tahds, ta Bureem sahla eet flitti, tika peeldeen, 20. (8.) un seestdeen, 21. (9.) oktobi no Angleem salauti Buru pulsi vee Glendo un Glandslagtes — Angli jau ispluhda uswaru preelä, to awises apgalwoja, ta Buru kara spehls pilnigi demoralisets, faschluzi un metees lapas. Tika õnnes, ta vee Glendo no 5000 Angleem salauti 4000 Buru

finots, la pee Glenko no 5000 Angleem salauti 4000 Buru, atnemti teem peezi leelgabali, bet wehlak israhdijs, la sa-
louts bija weenigi tahds Buru preelschpults, kura saude-
jumi nebijia wifai leelee, Anglu saudejumi satra sind buhs
bijuschi leelaki, to puše kritis pats wadonis, generalis Si-
mons, 30 ofizeeri un pahri par 200 saldatu. Behz Buru
sinam turpretim Buru puše kritischi tilai 25 wihri un
Bureem arti tilai tapebz bijis ja-atkabpjas, la laila nepee-
nahkuschi fogaidee palihga spehli. Weblas festdeu.
21. (9.) oktobri Angli atkal leelisli sinoja, la tee pee Elands-
lagtes salahwuschi 1200 Burus un teem atnemuschi 3 leel-
gobalus; schoreis bija teescham Buru puše eewainots un no
Angleem sawangoits Wahzu sawwalneeku lomandants pal-
lawneels Schils. Buru stahwollis lara saholumä bijis
tahds: No Dransches upes walstis lihds Transvalai eet
pusrinski aplahti „Pubku talni“, las noder par robeschu
starp Natalu un Buru apgabalu, Buru nostahjuschees ap-
mehram 150 werstes garä linija. To plans nu bijis tahds:
zaur „Pubku“ talnu aism eelaustees Natala un ja eespeh-
jams aplenkt 12,000 wihru stipro Anglu lara spehli, las
bijis isleepts 60—70 werstes garä linija no Ladismisas
us Glenko-Dundi. Abas heidhamas pilsehtas saweenotas
zaur dselsszeta liniju. Pee Lodismisas dselsszelsch, las
nabi no Natalas galwas pilsehtas, Pitermaritzburgas is-
schikras diwäs dselsszeta stigas, weena aiseet us Dransches
walsti, otra us Buru walsti galwas pilsehtu Pretoriju.
Buru nedoms, la rahdas, bijis wispirms atschlirt Anglu
pulkus, las stahveja pee Ladismisas no galvaneem pul-
feem (8000 wihreem), las apsorgaja Glenko-Dundi oglu
rafturves, tapebz tee pee Glenko un pee Elandslogtes meh-
ginajuschees islaustees zauri dselsszlam. Angleem wis-
pirms, la sinams, isdeweess to preelschpultus atfist, bet deenu
lihds diwi deenäs wehlak Buru tomehr eenehmuschi dselss-
zeta stigu pee Waschbanlas, netahlu no Elandslogtes un
bes tam Angli jutuschees peespeesti, atkabptes 25 werstes
no Glenko. Otrdeenas, 24. (12.) oktobra wafraa Ladis-
misas lomandants, generalis Weits wehl sinoja, la tam
isdeweess salaut labdu Buru pulku (turam bijis tilai weens
leelgabals), las mehginajis 12 werstes no Ladismisas is-
laustees par dselsszeta liniju, un sinegt Glenko pulka sol-
dateem rosu, ar ziteem wahrdem: abi Anglu pulki labpjias
atpatat un zihnas tilai ta goda pehz, lat aisslawetu, la
Buri neteli pahraf ahtri us preelschu. Tagad nu drihs
israhdijses, waj Buru paspehs Angleem tik ahtri felot, in-
tee-tos eespehs salaut. Angleem par lohu nabi tas ap-
stahllis, la teem als mu~~gut~~as vletszelich, pa kuru tee ne-
laimes bryke war ahtri aisbraukt us 150 werstes tablo
Pitermaritzburgu, sur eetaissti stipri apzeetinajumi. Bet
Bureem buhs wairal jahtneeku un art labjam tee labi gah-
jeji — tilai ta nelaima ta, la pehdejäs deenäs „Pubku“
talndis un Natala, sur tee eelausches, bijuschi wifai stipri
leetus gahseeni, las tureenes mahlainos zefus pavism is-
meekscheuschi, zaur to Buru leelgabaleeki naw paspehju-
schi deesgan ahtri us preelschu til. Tilai tahdejabi, la
Bureem truhais wehl leelgabalu isskahdnas to saudejumi

Bureem iruhjas wehl leelgabalu, ixtaidrojas lo jaudejum
pee Glento un Glandslagas, kur pirmā la otrā deenda zib-
nijusčas 3 Anglu baterijas (18 leelgabali) pret 5 un 3
Buru leelgabaleem. No kuppilsehtas jau steigschus suhtiti
2 lahjneelu pulsi ar lugeem uš Durbani (Natalas osta),
no Durbanas lihds Vitermarizburgat tahdas 100 wersles
pa vsešszezu, bet tomehr schee palibgi fasneegs Anglus
tikai wehl pehz lahdas nedekas. Taifniba, Anglijā gan
paschulalik zelti lugos 48,000 vihri, bet tee tikai wehl no-
nahks Natalā pehz 3—4 nedekam. Tā tad schini starps-
laikā nu Bureem jasanem wiſi spehli — un ja teem iſ-
dodas iſnihginat tagad jau Natalā atrodoschos Anglu pulsus,
tad nebuhtu ne-eespehjams, la tee spehli atturetees ari pret
weselu Anglu loryusu. Transvalas valara puši notila
ſhwas zihnas ap Meflingu un Kimberleju. Kimberleja
gan wehl Anglu rołas, bet Meflinga jau padewusęs
Bureem.

Wahzja. Awises wehl dauds spreidelē un gudro waj keisars Wilums apzeemoschot novembri Angliju waj ne. Anglu awises apgalwo, ka tas latā sīnā braukschot us Angliju, ari ja Angleem fahktu Natalā slahées flitti un Buri daschās laujās uswaretu. Taifni togad tas ne-atlahpschotees no fawa zefoschanas plana, tur antisemiti un "Wiswahzi" (Wahzu larshee patrioti = schwörinisti) til nilni fahluschi rihbit pret Angliju. Bet jentra (latolu bavizas partijas) lapa „Germania“ peebilst, ka keisars Wilums II. zetoschot gan, tilak nu ne us Angliju, bet us - Kreewiju. Daschas ofziosas lapas loti nilnas par Wiswahziju, las gribot Wahziju fawest naidā ar Angliju. Daschas liberalas lapas dušmojas ne masak par ofziosam lapam, Wahzijai tatschu ne-efot slotes, ar kahdu ta waretu Anglijai slahées zekā, Wahzu tirdsnezzibai zaue karu ar Angliju buhu sieliksi jazesch. Wahzu keisars Wilums II. 25. (13.) oktobri ojzinajis pee sewis slotes ministri Tirpžu un ahrleetu ministri Blilowu, no fa daschas awises spreesch, ka tur tilkse pahrunata slotes pawairoschana faslanā ar keisara Hamburoā tureko runu.

Austro-Ungarija. Wihne atlakis tautas weet-
neku nams, lura sehdēs, lä is „Правительственный
Вѣстник“ (Valdibas Wehstnescha) redsums, eet deesgan
trolschaini. No Wahzu patriotu puses issala preelu par walodu
preelschrakstu atzelschanu; Austrijai nu weenreis ejor wajadfiga
wispahriga satiksmes waloda un ta warot buht tilai Wahzu
waloda. Ischeku runatai turpretim šķemi uskrubt jaungoci

Klari ministrijai, isslaadro, la Tschekeem nodarita breesmiga
yahrestiba, las wifai Austrihai nahlschot par postu. Inter-
santi, la Wahzu latolu partija wairs neleelas wifai zeeschi
stahwot us Tscheku puñ, bet mehgina sameerinat, luryretim
no Polu puses peeteitta opositzia pret Klari ministriju.
Weegli waretu buht, la wifa labas puses partiju lopiba
isirst un la reis noslahjas weenigi naidigas tautibas weena
otrai pretim. Pa tam Bohemija un Moravija masalas
pilsehlindas, tur naw kara spehla, Tschek zet trazi pret
Wahzeem un Schihdeem. Sewischki pehdejeem teel isda-
siti logi un islaupitas bodes, laut gan tee sawa wairumā
itin nebuh neturas lopā ar Wahzeem. Paschā Pragā,
tur stahw leelala kara spehla nodata, Tschek isturas itin
meerigi.

Franzija. Parlaments (tautas weetneelu nams) tilschot sofaulsts 14. (2.) novembri. Prahwu pret faswehreteem eesfahlschotees pee senata 6. novembri (i. st.). Generalprokurors gribot ussturet apsuhsisbu pret Gerenu un Deruledu. Parlamentā daschi tautas weetneeli gribot eesneegt projektu par lara teesu pahgröfischamu: daschi gadiseeni pehdejā laikā peerahdijuschi, ja Frantschu lara liliumi ne-ween bahrgati nesā kaut kura zitā walsti, bet pee tam tik nenoteikti, ja esot weegli eespehjams sodit us wißbahrgalo gluschi newainigus laudis, ja tee tiskai sareebuschi preelschneezibai. Frantschu nazionalisti (tautibneeli) stahjuschees Buru puše, lasa preelsch fewischkas „farland krusta“ nodakas naudu, kas buhtu suhtama us Transwalu. Daschastō awises, ja „Eclair“ tagad issala noschehlofchanu, ja 1896. gadā, kad keisars Wilumē II. suhtija laimes wehlechanas telegramu Transwalas brihwivalīs presidentam Krigeram, Frantschu awises tik ērdigi usstahjusčas pret Wahzeem.

Anglija. Scharls Lorans awise "Matin" laidis kļajā laždu sazerejumu sem wirsraksta: "Anglijas gals". Tas eesahlaš feloscheem wahrdeem: "Sods ilgi līzis uſ ſemi gaibit, bet tas nahl turval un iſrahdas, la tas bubs jo bahrgals zaur to, la wiſch tos, kureem wiſch uſmahlſees, pahrſteids pilnigā droſchibā, pilnigā augſprahbībā." Rakſta ſazeračais, laš neſen apſtatijees Deenvidus-Afriku, aprakſta Buru un wiſu draudſīgo ſaimiku gatavību uſ upurekſes, wiſpahreju ſajuhſmību preeſch brihwibas un ne-atlaribas, ſchleſtamā wahjuſa droſchīrdigo uſtahſchanos pret ſipro, un parego waronu dorbus no Buru puſes, tuei ſawās klinis un aijās eenaidneelam zels nepahrvaramus ſchlehrſchtus. Wiſch beids ſchitā: "Es ſalu, la tas eſot Anglijas gals, par ſpihti wiſai iſrahdbai un biſchbas ſpelulantu ſchaubamam entuſiaſmam; neviſ it ſā ſaveenota karalſte — Anglija buhtu apdraudeta ſavā paſtahſchanā; bet „Great Britain“ (leelā Britanija) gribejis laimei pahri darit — un pagalam ir wiſu walſis. Transwalas uſwaru wiſch nenobeigs un tapež paſaudēs apgaħabuſ, kureus wiſch iſrahpiſ, noſirjiſ wai noſadiſ. Duhſchiba tilpat lipiga la glehwiba. Mehſ redſeſim, la kalpinatās tautas Anglu kolonijās ſeklo preeſchīſhmei, lažda wiñam preeſch azim, la wiñas ſozelſees un ſabeedroſees pret apſpedeju. Mehſ wehl peedſhiwoſim, la Angli, neraugotees uſ ſawām labelu telegramam, pehdigi buhs veeppeſti atſibtees, la wiñu gribai ſtabjas zelā nepahrſpehjami ſchlehrſchli un la wiñu wara, wiñu bogatiba, wiñu hoħdroſciiba war fabragatees pret taifniбу, pret duhſchibu, pret patriotiſmu, kurch wiſmas wineju atſwer. Tad wai! wineem Deenvidus-Afriku, Indiju, Australiju un wai! wineem Irija!" Agrakais wehſteels grass de Muijs wehro, la buhtu leela nelaimē, ja zītas walſis Anglijai atlautu ſew peeweenoſ Transwalu. Wehl wiſch zere, la Kreevija un Walžija ſinaschet to noſeħrſt. Ja buhtu eesahlkums, tad Franižja, kuraí nepeellahjotees preeſchā bahſtees, ſelotu abu ſeelwalſtu preeſchīſhmei un peeweenoſes Buru apſargatajeem.

Spanija. Ar Spaniju, sā iš „Wald. Wehstn.“ sinam redsams, eet arveenu wairak us leju — wiſur pa-rahdas fustiba, kas iſeet us Spanijas weenibas ahedi-schanu. Spaneschu waldbibas ſenſend politika bijuse, waldit wiſu walſli ližvī ar kolonijam weenigi iſ Madrides un ne-taupit-pee tam nelahdus aypſeſchanas lihdeltus. Schahda politika noweduse, tā ſinams, pee wiſu koloniju ſauđejuma. Bet tagad ari daschas prōvinzes, ſewiſchi Katalonija, Aragonija, Baſlu ſeme paleek arveen wairal nemeerā ar zentral-waldbi; ſewiſchi kur waldbiba eeweduse jaunus konſuma nodoltus arween ſparigali atſlan ſauzeeni pebz-neatkaribas waj wiſmas paſchwaldbibas. Kataloneſchi buhtu ar meeru, malfat zentral-waldbai ilgadus ſinamu, ſlaidru noteiktu ſumu preelfsch kara ſpehla un ſlotes uſture-ſchanas un walſis paradu prozentem, bet zitadi wehletoſ buht lungi paſchu mahjās. Lee labak ar meeru, fautes iſlilatees, nela malfat jaunos konſuma nodoltus. Spa-neeschu waldbiba iſſludinajuse par Barfelonu aplenkſchanas lahetibū, bet jaſchaubas, waj ar to tomehr tils nowehrſtas aſtinainas ſadurschanas.

Mēlnkalne. Mēlnkalnes knass Nikolojs, lā Italijs awises sino, esot nolehmis wiſas knafistes skolās eewest obligatorisku Staleeschu walodas mahzibū. Knass greefesee yee Italijs waldbas, lai suhtot us Mēlnkalni daschus skolotajus; Italijs waldba apsolijusēs neween ispildit knasa luhgumu, bet usnehmusēs segt ari skolotaju zetu issdewumus.

Kreta. Walsis skolu organizācija Kretā iisspreesta
tahdā sīnā, ka uš salas dibinās diwejadas skolas: taut-
skolas un widejas; pēhdejās sadalīsies gimnāzijās un pro-
gimnāzijās. Nealu un professionalu skolu dibināchana at-
listta uš wehlaku laiku. Tautskolas wajadīs apmellet
puiseneem un meitenem no 5—9 gadam. Preesch Muha-
medaneem dibinās sevīskolas skolas Ranejā, Retimnā un
Rambijā; tanis pāsnereegs arī mahzību Turku walodā.
Mahzības waloda vietas skolās buhs Greeku.

Teesfleetu nodalo.

Teesleetu jautgāumi un atbildes

Jau t a j u m s. 1) Lehws man ir muischneekam peederigu mahju rents fainmeets. Esmu bes lones winam 8 gadus strahdajis wişgenhtakos puishu darbus. Ja nu tagad es gribetu no wina atlahti, waj man buhtu teešbas konyu leni minara.

2) Pebz atsabchanas warat godeem, ja tehw^s buhu miris, waj tad ari es waretu ihpaschigi, bes tehwa manto juma, starp ziteem tehwa mantneleem fawu loni dabut?
"M. B." abonents Nr. 5180.

A t b i l d e. 1) Ne Widsemes, ne Kursemes sem-
neelu likumōs now ſewiſchku noſazijumu par wezalo waru,
bet Widſ. ſemin. lit. 950 un Kurs. ſem. lit. 75. pants
taifni noteiz, la wina dibinajas uſ wiſpahrejēem walſis-
noſazijumeem, lahdī ſpehka preeſch ziteem ſcho gubernu-
eed filhwotajeem; Widſ. ſemin. lit. 951. un Kurs. ſemin. lit.
76. p. p. tilai aſſleeds wezaleem atbot ſawus behrnu, ja
tee ſaſneegnſchi 17 gadu wezumu, bes behrnu paſchu gri-
bas ſwefchām perſonam darbā waj wiſpahr rihkotees ar
wineem par labu ſwefcheem. Weet. nolik. fw. III. datā,
201. pants turprettim rakſta preeſchā, ta: behrni, lamehe-
wini dabun no ſaneem wezaleem uſ tu ru (fal. 203. p.)
ir peſpeſti iſpildit preeſch teem ma hju pa-
lalpoju muſ (домашній для никъ поſлуи), bes
teefi baſ praſit par to kaut lahdū atlibdſibu,
ja tahdā nebuhtu wineem ihpachī apſolita. Bet (turpat)
213. pants atkal noſala, ta „behrneem neteek aſſleegts ar
ſaweeem wezaleem noſlehḡt wiſaduſ lih-
gu muſ, ſuri likumſli atlauti“, pee lam titai nepiſ-
gadiſeem tas attaunts weenigi ar aſſildnu peepalidſibu.
Ta tad, ja jums bija noſlehḡts ar tehwu lihgums par
darbeem, tad Juhs bes ſchaubam warat praſit ſawu no-
lihḡtu algu. Pee tam eewehrojat, ta lihgums par lauſ-
ſaimneku darbeem, pehz Widſ. ſemin. lit. 269. p. war til-
noſlehḡts waj mutes wa hrdeem diwu leezi-
neeku lahtbuhtnē, waj zaur rokaſ naudas
boſch anu un peenemſchanu (Kurs. ſemin. lit. 151. p.
min toſ paſchus lihgſchanas weidus un peemetina weh-
lihgumu ar rakſtu); ta tad Jums peetiku preeſch fuhdſ-
baſ, ja Juhs ar diweem leezinekeem waretu peerahdit,
ta bija noruna ar tehwu par Juhsu darbu atlibdſina-
ſchanu. — Bet ja Jums tahdā lihgums nebuhtu peerah-
damſ, waj nebuhtu nemas paſtahweſis, — jo paraſit ja-
dehli nemehdſ ſewiſchku nolihgt atlibdſibu par ſawu falpo-
ſchanu tehwam, zaur fo wini nepareiſi teek ifmantoti par
labu tehwam waj wehlakeem mantenekeem, — tad Juhs
waretu, ja dauds, aſſaultees uſ Weet. nol. III. 4175 pantu,
turech noſala: „Ja ari nebuhtu nolihgt alga par pa-
falpoju muſ, winu iſpildiſchanu nebijā
eephejams gitadi ſagaidit, ta ween par atlibdſibu, it ih-
pachī tad, tad ſchēe paſalpoju mi ir falpojoſchā amats.
Tahdā gadijumā atlibdſibaſ leelums teek noteiſts waj nu-
no ſchlikreju teefas, waj pehz taifnām wiſpahrejo teefu
domam. Turklaht Juhs warat peewest wehl to, ta 201. p.
(Weet. nol. III.) peſpeſch behernus (domati wiſpirmā
lahrtā nepiſngadeni) iſpildit preeſch wezaleem tilai ma h-
ju paſalpoju muſ, bet „geuktos puishu darbus“,
t. i. darbus tihrumōs, pſlawās u. t. t. newar taſchu pe-
ſfraitit par „maḥju paſalpoju muem“, ſuri buhtu iſdarami
par welti, zaurus 8 gadus, ta Juhsu gadijumā. —
Tomehr likums un teefu ſtahw til foti uſ wezalo puſes,
ta Juhsu prahwai gan buhtu mass panahlums.

2) Ja Juhs warat peerahdit, ja Jums bija ar tehwu noslehgts talposchanas lihgums un ja tehws palizis Jums parahdā nolihgto algu, tad Juhs warat ari pebz wina nahwes esneegt pret manteneeleem par to suhdibu un ja teesa Jums Juhsu prasibu preepreesch, tad Juhs warat bes sawas wispahrejas likumiflas dehla mantojuma teesas dabut ari sawu Jums peeprasto algu, surai pat wehl ir sinamas preefschrozibas preefsch ziteem nelaika parahdeem.

Zaur gadījumu. Rīgas apgalveesas I. kriminalnodalā sk. g. 30. septembrī iisspreeda feloschū eewe hrojamalu sahdsibas prahvu pret Wahjīas pawalstineelu Aleksandru

labatas grahmatu, kura, ka winsch to tuwaki apluhlojot pahrlseginajās, bija bahstīn pēebahsta ar papira naudu. „Un man winsch leedsas aisdot 25 rublus,” domāja Schleifers, „pag, nu es winam rāhdishu!” Cebahsis tad tullo labatas grahmatu fawu swahelu fahnu kule, Schleifers atgreesās atpalak us fawu istabu un meerigā balsi pateiza swainim, ka ne-efot warejis atraast pahtagas. Wehl ari radi fabija topā lihds wafaram un tad isschēlhras, jo bija laiks eet gulet. Dotrā rihtā, paschā agrumā, Bergis leelā ustraukumā eenahza pee swaina un pasinoja tam, ka wakar winam efot dīshwolfs nosagta labatas grahmata, kuru atraduschees 500 rubli. „Ar 500 rubleem?” brihnijās Schleifers un eesahla slati īmeetees: „walar tew nebija 25 rublu, to man aisdot, un nu tew nosagti 500 rubli!” Bet Schleifers, kuru fahrdinoshcs gadijums bija pataišķis par sagli, finaja, ka tagad rabineels turēs us winu aisdomās, tā ka winam buhs grūhti īseletot naudu. Lai nu netruhlu wajadības gadijumā drošča isslaidrojuma, winsch aprunajās ar laħdu fawu pasifstamu Millascherflu un ainsnehmās no ta pret welfelt 50 rublus, kurus winsch preesħč tam pats eedewa Millascherflam. Tā nodrošinajees, Schleifers nu eesahla usdīshwot us nebeħdu, las, protams, tuhlit uslitrītina swainim, luresh tagad usbahsās winam ar jautajumeem, kur nehmis naudu. Tā ka Schleifersa isslaidrojums la naudu winsch dabujis ainsnemties no Millascherfla, israhdījās pateess un, las tas galvenais, pa tai starpai jau bija

